48ste jaar. — N° 131-132. Zaterdag, 2 November 1901.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's maandags, donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, n° 32-33, te Tongeren.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week 6 franks per jaar.
Twee » » 5 »
Een » » 4 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 cent. per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

De personen die een ABONNEMENT nemen aan den POSTRIJDER voor het jaar 1902, zullen het blad kosteloos ontvangen van den dag hunner inschrijving tot aanstaande Nieuwejaar.

Onderschrijving

tot bekoming van voordeele der nieuwe kerk, te Lulk op te maken, door nagelaatenen van Z. D. H. Mgr Deurinckx, zaliger.

Opbrengst der 8 eerste lijsten fr. 9417 58.

TONGEREN, DEN 2 NOVEMBER 1901.

VAN ALLES WAT.

OUDERDOMSPENSIOENEN. — Het aantal der Ouderdomspensioenen, welke tot dertien millioen zijn, bedoelt tot 125,000 fr. De beraadslaging verre van geëindigd.

Ik heb eene schoone wet, zeggen vele menschen ; omzijnaar op 65 jaar toch zeker een inkomen te hebben. — Hola ! Let eens wat op ! De menschen die voor 1 Januari (toegekend 65 jaar oud zijn, zullen op 65 jaar 65 fr. pensioen hebben, zonder daarvoor iets te storten. Maar die, die zijn 65 jaar waren voor 1 Januari 1901, moeten daarvoor iets doen.

De menschen, geboren tusschen 1 Januari 1843 en 1 Januari 1846, die dus nu 55 tot 58 jaar oud zijn, moeten op 3 jaar minstens 3 fr. voor hun pensioen stoten ; en hun 65e jaar moeten zij 18 fr. gestoten hebben. Zij krijgen, buiten de 65 fr., voor die 18 fr. hebben een pensioen van 15 tot 20 fr. Maar storten zij geen 18 fr., dan krijgen zij niets.

En dan de menschen, die voor 1 Januari 1901 nog geen 55 jaar oud waren ? Die moeten heel hun pensioen bekomen met te storten OP 10 JAREN TIJDS. Storten zij veel, dan krijgen zij veel : storten zij weinig, dan krijgen zij weinig, storten zij niets, wel, dan krijgen zij niets.

DE RECHTEN DER VROUW. — Tegenwoordig kan men op vele pos zendingen uit Frankrijk, naast den officieelen postzegel, nog een anderen bemerken, die vroeger onbekend was. Die postzegel is kenelijk uitgegeven door de strijders voor de rechten der vrouw, om tegen den officieelen postzegel te protesteeren.

Zoals men weet, staat er op deze postzegel eene zittende vrouw, de republiek, die in hare linkerhand eene tafel houdt met de woorden : « Droits de l'homme. » Wij vernamen dat gewoonlijk door « Rechten van den mensch, » maar men kan het ook vertalen door « Rechten van den man. » e 't is alzoo dat de verdedigers van het vrouwenstemrecht het opschrift uitleggen. Rechten van den man ? En waarom niet van de vrouw ? Zij lieten daarop een postzegel maken, in alles gelijk met den officieelen, maar met het verschil dat er op de tafel te lezen staat : « Droit de la femme. » rechten der vrouw. Deze postzegels worden naast de officieele geplaatst, als antwoord op de aanmatiging der mannen.

OM DE BOOMEN TE REDDEN. — Ten gevolge der schade toegebracht aan het geboomte door de legioenen schadelijke insecten, heeft de minister van landbouw besloten dat de eigenaars der bosschen verplicht zullen zijn, het departement van landbouw in lichten over het verschijnen van onwelkomen gasten, wier vermenigvuldiging eene heele streek bedreigen kan.

De minister kan strenge maatregelen voorschrijven om die plaag te keer te gaan.

In voorkomend geval, kan het bestuur van landbouw, voor geleden schade eene vergoeding toekennen, maar slechts wanneer het gebleken is dat de groote vermenigvuldiging der insecten niet te danken is aan de zorgeloosheid van den eigenaar zelf.

LANDBOUWBELANGEN. — Al de provincie hebben een nieuw reglement tot verbetering van het paardenras aangenomen, er zullen het doen voor het einde van het jaar. De regeering zal in de kosten van uitvoering tusschenkomen voor 60 ten honderd. Dat zal voor den Staat eene uitgave zijn van ongeveer 100,000 fr. veroorzaken.

Verscheidene provincies hebben, in de laatste jaren, ook aanzienlijk de aanmoedigingen verhoogd, ingesteld door de reglementen betreffende de verbetering van het runderras. In de laatsten voortspruitende uit deze aankondigingen komt de Staat tusschen voor meer dan 50 ten honderd.

Ten einde in deze uitgaven te voorzien, zal het krediet van 532,000 fr., op de begrooting van landbouw voor 1901 ingeschreven, voor toekomend jaar met 78,000 fr. vermeerderd worden.

ONGEDIERTE ! — « Ongedierte, » nbemt *Vooruit*, de Kloosterlingen die uit Frankrijk gedreven worden omdat hun leven een verwijten is aan de vrijdenkers die het land regeeren

« Ongedierte, » de kloosterzusters die 85 instellingen bestuurden voor arme moeders en zuigelingen ;

« Ongedierte, » de kloosterlingen die 97 instellingen openhielden voor oneerelijke zieken ;

« Ongedierte » de broeders en nonnen die 172 toevluchtsoorden ten dienste stelden van dakloose werklieden ;

« Ongedierte », de kloosterlingen die 229 gestichten voor oudelingen, 398 gasthuizen voor gewone zieken, 51 inrichtingen voor verlatene kinderen, 570 huizen van onderstand aan herstellende zieken, 594 weeshuizen en 1428 armbureelen verzorgden ;

« Ongedierte », de kloosterlingen die 298 hulpmiddelen voor werkloozen openhielden.

Al de menschen, dewelken die dizeudu inrichtingen van zelfsopoffering en naastenliefde bestuurden en verzorgden, zijn « ongedierte », zegt *Vooruit*, want... zij zijn kloosterlingen en... zij bidden.

Wij laten onze lezers oordeelen.

DE LIEFDE VOOR FRANKRIJK. — In de begrootingen, in de Kamer neergelegd door M. de Smet-de Naeyer, stelt de minister van financiën vast, dat de vooruitzichten voor het komende dienstjaar nog eenen boni beloven, zelfs na aftrek der 12 millioen, die ur noodig zijn om de pensioenen te betalen aan de ouderlingen.

In Frankrijk bestaan de onderdomspensioenen nog maar altijd op papier.

En nochtans heeft Frankrijk het algemeen stemrecht met de republiek en in den ministerraad zetelt een socialist.

Indien onze socialisten te go der trouw waren, zouden zij, in plaats van op ons land te schimpen, zooals zij gedurig doen, het ten minste de verdienste toekennen van de heerlijke Franschen verre te zijn vóór geweest, op den weg der beschermende maatregelen voor de werkende klas.

Verdieuste, die zooveel te grooter is, daar de genomen maatregelen ten gunste der werklie in niets het evenwicht van 's lands financiën hebben in gevaar gebracht.

Hier ook is de vergelijking heelemaal ten gunste van België, want terwijl M. de Smet de Naeyer steeds overschot heeft, zien de Fransche regeerders den afgrond van het kort onder hunne voeten elken dag dieper worden, en volgens de laatste berichten is het arme Frankrijk verplicht, om de dingen aan zijnen meesters te betalen, eene nieuwe leening aan te gaan.

En ziedaar het land waarheen onze socialisten afgunstiglijk blikken werpen !

Maar ineens vervolgt er de pastoors, jaagt er de kloosterlingen weg en de werklie, die allen gezonden zin verloren hebben door de opinieën der socialisten, rijelen er de algemeene werkstaking in ; onvermijdelijk middel om de nijverheden te dooden, waarvan zij leven.

Allerzielen.

Regem cui omnia vivunt, venite adoremus.

(OFF. DEFUNCT.)

.... En langzaam en twijfelachtig dringt de avondschemering door de hooge gotische vensters der parochiekerk. De laatste triomfkreten der zegeprale nde Kerk zijn uitgestorven in eene opperste melodie...

Daar buiten zweven uit den grijzen toren de langzame tonen der dodenklokken ; zij klinken droeviger en akeliger omdat zij beweenen al diegenen waarvan zij bestellingen het weg gaan verkondigden... Sombere en zwaar dreunt nu het laatste orgelakkoord van den treurigen ... als een diepe zucht welke loosbreekt, opslingt en machteloos onder de gewelven wegsterft.

« Requiem aeternam dona eis, Domine », klinkt de indrukdoende stem des dienaars Gods en, bij koor, in een opperste verzachting, beantwoorde het gebed des priesters.

Beurtelings aandoenlijk en lijdend, dan weder om machtig en trots, nu delijk sleepend en smekend golven de gewijde gezangen der kerkbanken rond ; 't is als een dringend gebed, eene laatste smeeking die de H. Kerk toestuurt aan Degene wien leven en dood toebehooren. Een zwoem van eerbiedige stilzwijgendheid en ingetogene droefheid hangt over den in rouw gehulden tempel neer. 't Is alsof uit die doodsbaar, welke zich op de koor verheft, eene bolle stem weerklinkt : eene stem welke den gelooviger beurtelings toefluistert, wanneer van treurnis, weemoed en rouw. 't Is alsof die zilveren tranen op het doodkleed eene geheime spraak bezitten : eene taal welke weent over gebroken trouw en gekwetste liefde.

.... En smeekender en dringender zoren de Heilige Gezangen den God der Heirscharen tot barmhartigheid aan. Er ligt iets geheimzinnigs in die woorden, welk beteekent : verleden roem... nietig stof... jeugd... vergankelijkheid... leven... dood.

En machtiger en vuriger stijgen de smeekingen der gelooviger ten hemel. Vervoegd met die der priesters smijden zij de onmeetbaarheid der wolken door en ontkunstelt en nederlegt zij voor Gods genadetroon, de weschen des stervelings bloot...

En droeve gedachten wellen als bruisende golven door den geest, niets achterlatende dan ongeneesbare pijn en onverdeerde droefheid. Beelden stijgen uit het verleden op, des te dierbaarder omdat zij van korten duur waren.

't Is het zicht eener teergeliefde moeder, te vroegtijdig aan de liefde harer kinderen ontrukt. Zij lacht te midden harer tranen als om haar kroost tot deugd en eerlijkheid aan te moedigen. 't Is eene jonge verloofde, welke de dood, op een oogenblik van eeuwig gezworen trouw, ontbond... Eene laatste maal is zij weergekomen en weenend stamelt zij : Herinnert gij u ? 't Is de bleeke schaduw van een onvergeetbaren vader, van een dierbaren broeder, van een onvergeetbare zuster, welke ons in 't eeuwig verblijf zijn voorgegaan.

Gisteren waren zij nog hier om ons te bemijnen en vandaag vraagt het gebroken hart zich af of de onmeedoogende aardworm dat duurbaar lichaam reeds heeft geschonden...

Doch wederom golven de klanken der doodklokken door de luchtruimte heen. De priesters hebben zich rond de lijkbaar gesebaard en heffen het eindgebed de « Libera me Domine » aan.

Straf de boozen in uwe woede,
Nader ons misdaad niet, o Heer,
Zo ter rijder uw gesselroede,
Zie medeoogend op hen neer.

En Gij, die in de Hemelen regeert, strek uwe beschermende Hand uit over degenen welke ons dierbaar zijn. Stel uwe onuitsprekbare barmhartigheid tegenover uwe gerechtvaardigde gramschap, en schenkt het eeuwig Licht aan hen die wij hier eindeloos beweuren.

H. I. P.

DE STEM VAN HET GRAF.

Wandelaar, blijf gij ook hier,
Die het leeuwepad betreedt,
Staakt uw gang en denk even
Waar uij allen zijn geblaeven
Die op 's levens kronkelbaan
Over jaren zijn gegaan.
Zeg, waar zijn thans vader, moeder ?
Waar uw zuster en uw broeder ?
Allen jaren, jaren dood,
Rusten in des aardrijks schoot.
De arme, door de lust verblind,
Heeft des rijken goed bemind ;
Naar geluksheid bij de menschen
Streefde reeds zijn deel-no wenschen.
Arme, leg uw waanzin af,
Slechts gelukluid heerscht in 't graf.
Zie, een lijkenj, zarde en zoden
Zijn het dekagel van de dooden.
't Zelfde kleedsel, kil en koud,
Dekt gameenzaam jong en oud.
Dwaas, gij die op deze aard
Enkel geld en goed vergaart !
Wat zal u die rijkdom baten,
Wan gij alles moet verlaten ?
Dwaas, gij die als 't gebleem
Op eene zijde schoonheid roemt,
Op gezondheid of welvaren,
Welke baanegaan met de jaren !
't Lichaam kwijnt en strekt kelaas,
Aan de wormen dra tot nas.
Dwaas, gij die op 't Hemelrijk
Naar graf met ijzren hand
Breekt slechts hardschen liefdeband.
Christenen, die opreicht van zionen,
Niet beneen oikander mijnen,
Ook aangene zij van 't Graf.
Scheiden van elkaar niet af.
Bidden wij op Allerzielen
Voor degenen die reeds vielen
Onder 't slaan der doodsaeisels,
Geef hun, Heer, den beuwgen pels !

De Ouden.

Een drietal novellen voor ALLERZIELEN.

I. — De Oude Klokkenluider.

Ding ! Ding ! Ding !. ..

't Is de tweede avond van November. De oude klokkenluider beklimt de dertig steenen trappen zijns torens en de dorpsklok begint eenskiaps, in 't diepsten van den mistigen schemeravond, te kleppen.

Ding ! Ding ! Ding !....

Als eene doodsche vlucht zwarte voorlen, ontsnappen de somtere tonen uit de luifels en verspreiden zich door de trouige lucht ; slaan tegen de gesloten luiken der stille woningen of sterven uit bij de blauwe sparreboschjes in de verte.

Ding ! Ding ! Ding !....

Hij is zeer oud, de oude klokkenluider ; 't is de zestiende maal dat hij alzoo de vesprs van Allerzielen aankondigt, en daar hij ook grafmaker is, zoo is hij het ook, die het meerendeel van hen begraven heeft, die daar reeds het eeuwondige kerkje rusten. Vooral de treurwilgen van het kerkhofje, waar deszen avond de zwarte parelen der zonwkransen nog flauwijs schitteren bij het licht der laatste kaarsen die uitdooven.

Ding ! Ding-l Ding !....

Waarom is de klokkenluider zoo droevig gestemd, dezen avond ? Heeft zijn goede pastoor hem dan niet in dienst gelaten, ondanks zijnen hoogen ouderdom ? Heeft hij hem niet beloofd hem niet te vervangen, zoolang hij leeft, de bidde.

Ding ! Ding ! Ding !....

't Is waar nochtans. Maar hij denkt na, de oude klokkenluider, dat zijne handen bij de koord beven, dat hij zoo hardhoorig wordt ; dat zijne beenen waggelen bij het beklimmen zijns torens, en dat deze beminde klokken, die hij zoo dikwijls voor anderen luidde, een andere ze welhaast, voor hem zal luiden.

II. — De Oude Vrijdenker.

Ofschoon hij aan geen ander leven gelooft bechl, gaat hij ook ook, zoowel als de meeste gelooviger, op Allerzielen, naar het kerkhof, om voor de vorm, volgens gewoonte, een bezoek bij de grafzelders der zijnen al te leggen.

De droefgestiehtheid van dezen herlatmiddag stemt wel overeen met de knorrigheid van zijn hart, ledig aan geloof en hoop.

Twijfelachtig, met de handen in de zakken, zijnen wandelstok met gouden knop onder den arm, betreedt hij den doodenakker en beklimt met trage stappen de voornaamste laan ; waar tusschen dennen marmeren kruisen, blauwe gnadekloknmen, ijzeren hekken, de goud- en winterbloemen zich meuleum t hoopen van kronen opschrijven, ex voto's.

Voor het beeld van Christus, die zijne smekende armen naar den hemel wendt en zijn gelaten hoofd naar de aarde keert, blijft hij eene wijl vertoeven, dan zijnen weg voortzettende, stapt hij eene zijlaan binnen, waar de treurwilgen, bijzonder menigvuldig, hunne zwarte klossen uitspreiden. Daar na het bij eenen grafkelder, uit rood porfier opgebouwd, en met geleed loof omgordeld.

Zijne twee jonge kinderen zijn reeds daar, van eene kinderpreid v rgezeld, een meisje van 7, een knaap van tien jaar, ten hoogste — twee lentebloemen. — Zij liggen geknield op den kouden graisteen hunner diepbetreurde en zoo vroegtijdig afgestorvene moeder, langs dengenen die hunnen vader wacht.

Zijne vrouw ! Zij was eene gelooviige, waarde, goede echtgenoote en moeder ! Zij ook gelooven, de twee engelen daar biddend neergeknield, zooals hij, in de reeds zeer ver verloopen dagen zijner eerste jeugd.

De oude vrijdenker voelt alsdan iets in zijn binnenste bewegen — zijn hart misschien — en hij murmelt : « Wat weet ik meer dan deze biddende kinderen ? » En hij staat daar en droomt.

Bij het verlaten des kerkhofs, en daar de avond valt, werpt hij een schuchteren blik om zich heen ; niemand bemerkende, knielt hij haastig voor het kruisbeeld neder ; zijne lippen verroeren ; hij bidt — misschien. —

III. — De Oude Dame.

't Is middag ; de zon verspreidt eene warme stralen ; de oude rentenierster opent zachtjes het raam van haar balcon. De monnikskoppies, door deze November-stralen bedrogen, openen nog eens hare bleeke kelkjes aan het daglicht. De hemel is prachtig ; nauwelijks ziet men eenige kleine rooskleurige, schralle, lichte wolkjes aan den gezichtenkreis, alwaar zij welhaast achter de veelkleurige kreupelboschjes, als katoenen vlokjes verbleeken en vaoeenscheuren, om zich bij 't fluweel der lucht te versmelten.

En de kamer is zoo helder, de lucht zoo lauw, de zon zoo hebend, dat men zich in de eerste lentemorgenden zoo wenen, ware men in de laatste herfstdagen niet.

Toe-toe ! 't Is de oude meid, die binnentreedt, met een gaatsche bussel allerschoonste goudbloemen op den arm ; zuiver witte, hoogroode, zacht zwavelwkleurige licht geelbloemen, wier bladeren zoo aangenaam geuren. Zij spreekt geen woord, de oude, maar haar blik heeft zich droevig op deze der oude dame gekruist ; zij hebben elkaar begrepen.

Zij heeft haar mantelijs omgeslagen, haar hoed opgezet ; dan, beiden aan aan arm, zijn zij met korte en trage stappen naar het kerkhof geslokeld. Op het versch geverfde banken is zij neergeknield, de oude dame, terwijl de oude meid zes kaarsen heeft doen branden, die weldra hun tranen van was hebben geweend.

Na dien zoeten kans, de psalmen en de litanie der Heilige Maagd gebeden te hebben, zijn zij twee oudjes, treurig, stilzwijgend, kinkend naar huis wedergekeerd, al denkende : « Oude heer, wanneer gaat ze komen ? »

Allerzielen.

Als de herfst de dorre bladen
Nederstrooit langs onze paden ;
Als 't najaar, kond en guur,
Wind- en stormen en regenvlagen
Door 't oakland gebonkte jagen
En een mistwolk dekt 't aanschijn....

Als zich 't lied der vogelkoren
In het veld niet meer laat horen,
En geen zang tot vreugde stemt,
O ! dan denken we dan de magen
Die ons' lieffe zijn ontvlogen ?
En wij voelen 't hart beklemd !

Wij herdenken vriend en makker ;
Naar den stillen doodenakker
Snelt alsdan ons' sombre geest,
En daar komen voor onze oogen
Tot van wezens hengestogen
Die ons dierbaar zijn geweest.

Ja, met 't feest van Allerzielen
Gaan wij weenend nederknielen
Op de graven onzer dooden,
En voor vader en voor moeder,
En voor zuster en voor broeder,
Stijgt onze bed ten hemelwoon !...

Werden zij in 't jaar vergeten ;
Brak de dood de zoete keten,
Die ons hield aan hen gemeerd,
Bij het Allerzielegetijde
Wordt ons' ziel aan huiene zijde
Door d'herrlinnering hengeoerd !

Wij herdenken wat zij waren
In die lang verlogen jaren,
Toen ze ook strefdelg op deze aard
In het onderwaansch gewemel,
Voor denzelfden schonen hemel
Dien de Heer ons heeft bespaard.

LAND- & TUINBOUW

HET BEWAREN DER VOEDERBEETEN.

Veel wordt er soms geklaagd, en te recht, over 't bederf, waaraan de voederbeeten onderhevig zijn in den kuil.

Ziehier een eenvoudig middel om dat te voorkomen :

Op 't oogenblik dat gij aan 't rooien der voederbeeten gaat, neijdt niet, zooals naar gewoonte, de balzen der beeten af, maar wringt eenvoudig de bladeren af.

't Is doodeenvoudig, en toch is het een afdoend middel.

OVER HET KALKEN.

Tijd van het kalken. — De kalk kan zoo wel in den Zomer voor het telen der winter-vruchten als in het voorjaar toegepast worden, maar zij werkt beter indien zij reeds

---

DE DOCHTER

van het

REGIMENT

I.

In een der nauwste straten van de Weenen binnenstad stond over eenige jaren nog een huis, dat, hoewel zeer breed van afmetingen, zelfs in deze triestige wijk, lich onderscheidde door zijne bijzondere onaanzienlijkheid. De voorgevel was volkomen glad, zonder een spoor van versiering. Aan schilderen had de eigenaar blijkbaar sinds onheugelijke jaren niet gedacht, terwijl toch de werking vuil wind en regen, zoo een stijl, eene opfrischting dringend noodig had gemaakt. De hooge vensters waren zeer trieste of roosters voorzien, door welke het onderste verdiepingslicht de straat met moeite naar binnen drong. Kortom, naar het uiterlijk had men dit huis zeer gerdegelijk voor eene gevangenis kunnen verwisselen. Het was overigens in deze ouden tijd een klooster van Ursulinenzusters geweest.

En toch waren de bewoners van het huis er niet zoo slecht aan toe, als men, naar den uitwendigen aanblik van de voorzijde, wel mocht aanneemen. Wist de vertrekken, eertijds de cellen der nonnetjes, waren ruim en hoog ; en zoo somber alles van de straatzijde, er heerschte zoo vriendelijk was alles aan de achterzijde. Daar lag namelijk een grooten hof, zoodat in lente en zomer en tot diep in den herfst zoo bloemenpracht en zonneglans in de lichte kamers speelden, die, van de straat geden, zulk een indruk van troosteloze somberheid maakten.

De gansche eerste verdieping met hare zeelen vertrekken, elk met een eigen uitgang op den gang, stond geschreven op den naam van Jufvr. Katharina Wallis. Vroeger had deze slechts een uit twee kamertjes en eene keuken bestaande woning op de derde verdieping van betreffende huis bewoond.

Aan het jongste kind van eene met dongering erfelijk belaste familie, was zij op achttienjarigen leeftijd alleen op de wereld achtergebleven. Het lot scheen deze laatste spruit van een ongelukkig gezin gezandig te willen zijn. Trots al den jammer om haar heen, gedijde Katharina naar lichaam en geest voortreffelijk. Zij groeide op tot een werkelijk schoon meisje, was en bleef gezond en verloor ook onder alle zorg en treurigheid hare aangeboren Weener blijmoedigheid niet.

Met een klein erfdeel aan rijksdalen overgelaten, wist zij haar leven praktisch in te richten en van hare goede opvoeding partij te trekken. Zij gaf lessen in pianospel, Engelsch en Fransch ; en deze lessen die stilaan talrijker werden, verschaften haar hetgeen zij in alle bescheidenheid noodig had. Van de verleiding aan welke een jong, schoon en alleen zijnde meisje in eene stad als Weenen is blootgesteld, bleef ook Katharina niet verschoond. Doch zij wist ze op afstand te houden, want zij was voorzichtig en verstandig.

Zóó verstandig is schier geen mensch of hij begaat toch eéénmaal in zijn leven eene groote dwaasheid — gewoonlijk de Beslissende.

Katharina was in eer en deugd dertig jaar oud geworden, en zij leidde op eene stille wijze een fatmelijk onbezorgd bestaan. Op zekeren dag werd haar levenspad gekruist door een bloeiende, krachtigen, buitengewoon innemenden jongeling — en toen werd de stem van het verstand tot zwijgen gebracht door den geweldigen lentestorm van een eersten hartstocht.

Fritz Plattner was doktor in de medicijnen. Tusschen hem en Katharina bestond in leeftijd een verschil van vijf jaren te haren nadeele. Zij begreep terstond wel, dat het niet verstandig was, dit verschil over het hoofd te zien : dat daarin de kiem school van eene ongelukkige verbonding.

Maar — wat riel er ook te denken of te redeneren ! Zij had hem lief — en daarmee was voor hen toegenbliik alles gezegd. Hij was immers ook een man van geest. Hij zou het haar zus niet laten ontgelden, wanneer zij door den natuurlijken loop der dingen wat vroeger oud werd dan hij.

Zij zou doktersvrouw worden, zijn huishoudig voorzeldig schoon houden, en hem met hare liefde en goede zorg het leven zoo aangenaam maken, dat hij zich nergens zoo goed en gelukkig voelen zou als bij haar 's huis.

En 's zomers — o, 's zomers zou Fritz voor eenige weken zijne praktijk door een collega laten waarnemen, en dan zouden zij samen eene schoone reis gaan doen. Wat een heerlijkheid dit wezen zou !

Katharina had van de genoegens des levens nog zoo weinig genaakt. Hoe dankbaar zou zij zijn voor wat geluk, wat vreugde !

En waarom kon dit ook niet ? Het was immers niet iets onberikbaars. Waarom was voor haar dit geluk niet even goed als voor zoovele anderen ?

Katharina had zich dit alles heel schoon voorgespiegeld. Slechts één ding had zij er bij vergeten : dat namelijk in dit leven alles altijd anders loopt dan men het zich voorstelt.

Fritz Plattner was inderdaad een pracht-exemplaar van een mensch. Zijn uiterlijk reeds wekte terstond sympathie, en niet minder maakte hem zijn vriendelijk en zelig karakter onder zijne medestudenten tot aller lieveling.

Ten huize van een vriend, aan wiens zuster Katharina les gaf, had zij hem leeren kennen ; en andere ontmoetingen, ook op straat, hadden al spoedig tot eene innige verhouding geleid, die van beide zijden eerlijk gemeend was.

Katharina zag er nog geheel als een jong meisje uit. En welk student, die zin in een meisje heeft, vraagt zoo angstvallig naar haren leeftijd en rekent zoo juist na of zij dichter bij de twintig dan bij de dertig staat ?

De vader van Fritz was ambtenaar in eene kleine stad bij Stiermarken, en de jongeling kreeg van thuis een maandgeld, waarmee hij moest rond komen, maar niet rondkwam. Daarover echter maakte Fritz zich niet bezorgd. Hij leefde luchtig van den eenen dag op den anderen, zette allerlei grappen uit, om welke gansch Weenen lachte, en als de heren al te erg begonnen te brommen, hielp deze of gene vriend hem wel met eene kleine leening uit den nood. Maar wat Fritz ook deed — werken, studeeren deed hij niet. Het eene halfjaar verliep na het andere, zonder dat hij zijn doktorsexaam deed. Hij bleef de eeuwige doctorandus.

Met diep en heimelijk verdriet sloeg Katharina zijn doen en laten gade. Voor haar hadden de buitelings verstrijkende halfjaren nog meer te beteekenen dan voor hem, die als man voor haar evenveel te jong was als zij voor hem te oud. En toch kon zij van hem niet afzien ; want het toekomstbeeld, dat zij zich ontworpen had, bezat nog al te veel verlokkends voor haar. Zij bleef hem dus trouw ; zij vermaande hem, zij hielp hem — alles vergeefs. Fritz werd al meer en meer een verkwister.

De universiteit bezocht hij nog maar zelden, en zoozeer had hij zich het geregelde studeeren afgewend, dat hij er nu niet meer toe in staat was, zelfs al zou hij nu nog gewild hebben.

Eens had hij op aandringen van Katharina het examen beproefd... en was afgewezen. Katharina sloofde zich voor hem af... en dit liet hij zich ook welgevallen. Verloofden, meende hij, mochten wel wat voor elkaar overhebben, en later zou hij haar alles, wat zij nu voor hem deed, vergoeden.

Maar ondertusschen werd de kans op dit beter later al steeds geringer. Ook het leeginoopen kost geld, en Fritz Plattner had gen geld. Zijn vader had reeds lang de hand van hem afgetrokken, toen het eene halfjaar na het andere verstreek, zonder dat de zoon met het doktorsdiploma thuis kwam.

Wie werd op deze wijze het kind van de rekening ? Natuurlijk nu maar anders dan Katharina. In het eerst had hij geld van haar geleend, onder belofte van strikte terugbetaling. Maar later verderde hij het van haar — en wel barsch, haar verwijtend dat hij door haar in zulk een reddeloozen toestand geraakt was.

Katharina kon dus op hare vingers narekenen, dat zij niet lang meer in staat zou zijn haar eigen en zijn bestaan met hare verdiensten te bekostigen ; en dus moest er een beslissende stap genomen worden. Het eenvoudigste en verstandigste zou zijn geweest, zich van den man, dien zij toch niet meer liefhad, los te maken. Doch dit kwam niet in haar op. Het was de verkeerde wereld. Zij schtte zich tegenover hem gebonden, evenals een man van eer het niet over zich verkrijgen kan, een meisje, dat op hem gerekend heeft, te laten zitten. Zij besloot daarom te trouwen met den student.

Hij zou dan onder dak gebracht zijn ; hij zou thuis kunnen eten ; en wat op deze wijze bespaard werd, was zoo belangrijk, dat alle andere bedenkingen er voor zwichten moesten.

Plattner stemde bereidwillig toe, trouwde en betrok het voor hem ingerichte warme nest. Katharina sloofde zich af met hare lessen en met de bezorging van haar huishouden. Zij zag er afgetobd uit en had hare jeugdige frischheid geheel verloren. Verdriet en hard werk zijn niet juist de middelen om vrouwelijk schoon te verhoogen. Daarenboven hadden eenige families haar afgedankt en daarvoor moest zij weer andere huizen zoeken, in welke zij gewoonlijk slechter betaald werd, zoodat zij genoodzaakt was, nog meer te werken, om haar budget te doen sluiten.

Plattner leidde onder die bedrijven een gemakkelijk en zorgloos leven. 's Morgens las hij heel zorgvuldig zijn dagblad. Dan ging hij, om zich den schijn te geven van bezig en voor het huishouden nuttig te zijn, de straat op tot het verrichten van allerlei kleine en fatmelijk onnoodige boodschappen. Het middagmaal gebruikte hij 's huis. Hierop hield hij een zeer gerekt middagslaapje, en sloop waarom bij zich naar een groot koffi-huis beneden, om zich van zijne plichten als bedeeldigd scheidsrechter bij verschillende bijartigen kaartpartijen te kwijten. Zelf speelde hij niet — dit moet tot zijne eer worden gezegd. Voor het avondeten kwam hij alweer naar huis — ook voor Katharina, die hij toch niet geheel van zijn gezelschap berooven mocht. Wel is waar ging hij na het avondeten nog een glas bier of wijn drinken ; maar dit mocht hij dan toch tot zijne ontspanning waarlijk wel hebben ! Wat had hij anders aan zijn leven ?...

Tien jaar waren er verloopen sedert Katharina en Plattner elkander hadden leeren kennen. De laatste vijf waren voor hen beiden slechts een doffen en poeziellooze sleur geweest. Aan een examen of aan het geneeskundig beroep had de nu vijfen-dertigjarige man, wiens haren reeds begonnen te dunnen, nu eene sterke neiging tot onverschilligheid aan den dag legde, in lang al niet meer gedacht.

Hij dacht ook eigenlijk aan niets anders meer ; anders zou hem, evenals hij Katharina het geval was, het hartzeer over een mislukt bestaan den aanlo. tot eene vetwording wel hebben benomen.

Toen op zekeren dag Plattner, met haar geld, eene reis naar Stiermarken ondernam, die reis een plezierreisje moest zijn, want eene kleine opfrischting had hij naar zijne meening hoog noodig, en anderdeels eene poging tot verzoening met zijne familie ten doel had, wachtte haar eene groote verrassing.

Na een paar dagen kreeg zij eenen brief, waarin Plattner haar liet weten dat hij het land had verlaten op aandrang zijner familie, om elders een bestaan te zoeken.

Zij overdacht haar gansch afgeloopen leven, en met de volle kracht van den weer ontwakten drang tot zelfbehoud nam zij een besluit en haalde diep adem. Zij dacht eenigen tijd na en dacht spoedig dat het zoo nog het beste was. Zij besloot nu ook haar leven radikaal te veranderen en het op een geheel nieuwen grondslag te herbouwen.

De eerste verdieping in het huis dat zij bewoonde was vrij geworden. Zij huurde die ledige hare gansche bezitting er aan te kosten van haar zoo deftig en doelmatig mogelijk in te richten. De ruime vertrekken van het voormalige klooster elk met een eigen uitgang, waren tot haar oogmerk voortreffelijk geschikt.

Zij wilde ze bij de maand verhuren en leefde hare huurders in den kost nemen. Het gewezen refectorium bewerkte eene prachtige eetzaal op. En zijn veel jongmans en oude heeren, die zulk eene pensioen verkiezen boven een hôtel. Katharina achtte zichzelf wel in staat om zulk eene onderneming te leiden en zij nam zich vast voor, alles mogelijke te doen om hare heeren tevreden te stellen en aan haar jongmanshuis eene goede reputatie te bezorgen.

En zie, de ondernneming gelukte, omdat zij werkelijk in eene behoefte voorzag. Na drie maanden reeds waren er van de zestien kamers der verdieping twaalf verhuurd ; en Katharina had er nog meer aan den man kunnen brengen, indien zij ook niet eenige ruimte tot huiselijk had moeten behouden. Na twee, drie jaren was het zoo ver gekomen, dat Katharina van alle gelijkige zorg ontheven was. Hare kamers waren reeds weken en maanden te voren besproken, zoodat zij zich niet ongerust behoefde te maken, wanneer er een heer vertrok.

Er heerschte in de vertrekken, die onder haar toezicht stonden, de grootste zindelijkheid, en men had bij haar eene voortreffelijke tafel. Zóó iets blijft te Weenen niet onder stoelen en banken. Katharina had bare zaak goed overlegd. Zij wilde hare prijzen niet te laag stellen, ten einde iets goeds te kunnen geven ; en toch ook weer niet alschikkend hoog. Zij verlangde honderd gulden 's maands kamer- en kostgeld, en zoo kon zij er op rekenen, dat slechts heeren van goede positie bij haar intrekken. Het was geen goedkoopke. Maar alleenstaande heeren, die een paar honderd gulden 's maands verteren konden, hadden het bij haar goed.

(Wordt voortgezet.)